

УДК: 371. 124

© Собченко Т. М., Ворожбіт-Горбатюк В. В., Ткачов А. С., 2022

<http://orcid.org/0000-0002-9213-5556>

[http:// orcid.org/0000-0002-5138-9226](http://orcid.org/0000-0002-5138-9226)

<http://orcid.org/0000-0002-4488-1466>

<https://doi.org/10.34142/23128046.2022.53.09>

**Собченко Т. М.,
Ворожбіт-Горбатюк В. В.,
Ткачов А. С.**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОНЦЕПТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ОНЛАЙН ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ БАЗИС- ПРОЄКТУ «ВІРТУАЛЬНИЙ КЕМП»

У статті представлено досвід реалізації практичної підготовки онлайн здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі базис-проєкту «Віртуальний кемп» у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди.

Визначено, що організаційно-виховна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку є одним із важливих компонентів цілісної системи підготовки вчителя закладів загальної середньої освіти, що має широкі можливості для підвищення рівня його професійного майстерності, розкриття професійно-особистісного потенціалу.

З'ясовано, що проведення організаційно-виховної практики на основі базис-проєкту «віртуальний кемп» передбачало виконання практикантами різних завдань, що вимагали знайомство майбутніх педагогів із нормативними документами ДЗОВ та його матеріально-технічною базою, прояв засвоєних психологічно-педагогічних знань та умінь під час виконання професійно орієнтованих завдань, прояв креативного мислення у процесі пошуку відповідей на завдання творчого характеру.

Проаналізовано та представлено результати проведеного анкетування здобувачів-практикантів за спеціальністю (014 – Середня освіта) щодо виявлення гнучких навичок здобувачів-практикантів, а саме: організації оптимального для них дистанційного формату взаємодії з викладачами кафедри освітології та інноваційної педагогіки, методистами, визначення активності практикантів під час проходження літньої педагогічної практики в середовищі однокласників через участь у різноманітних формах навчальної взаємодії, опитування щодо наявності чи відсутності гнучких навичок для успішного проходження практики та навичок, які потребують вдосконалення для виконання програми літньої практики і звітування. Також у статті представлено приклади виконання та оформлення завдань практики здобувачами-практикантами на інтерактивній дошці Padlet.

Зроблено висновок про те, що переважна більшість практикантів високо оцінили результати організаційно-виховної практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку на основі базис-проєкту «віртуальний кемп».

Перспективою подальших досліджень передбачається вдосконалити організацію організаційно-виховної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди на основі врахування висловлених її учасниками зауважень та побажань.

Ключові слова: організаційно-виховна практика, підготовка вчителя, компетентності, гнучкі навички.

Sobchenko T. M., Vorozhbit-Gorbatyuk V. V., Tkachev A. S. Organizational concept of implementing practical training of online students of the first (bachelor) level of higher education on the basis of the "VIRTUAL CAMP" basis project. The article presents the experience of practical training of online applicants of the first (bachelor) level of higher education based on the base project "Virtual Camp" at H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University.

It was determined that the organizational and educational practice in children's health and recreation facilities is one of the important components of the integral system of teacher training in general secondary education institutions, which has wide opportunities for increasing the level of his professional skill, revealing professional and personal potential.

It was found out that the implementation of organizational and educational practice based on the base project "virtual camp" required the interns to perform various tasks that required future teachers to familiarize themselves with the regulatory documents of the educational institution and its material and technical base of the educational institution, the manifestation of acquired psychological and pedagogical knowledge and skills during the performance of professionally oriented tasks, the manifestation of creative thinking in the process of finding answers to tasks of a creative nature.

Analyzed and presented the results of a survey of applicants-interns in the specialty (014 - Secondary education) regarding the identification of flexible skills of applicants-interns, namely: organization of the optimal for them remote format of interaction with teachers of the Department of Education and Innovative Pedagogy, methodologists, determination of the activity of interns during summer teaching practice in the environment of fellow students through participation in various forms of educational interaction, surveys regarding the lack of flexible skills for successful practice and skills that need improvement for the implementation of the summer practice program and reporting. The article also presents examples of implementation and design of practice tasks by interns on the Padlet interactive whiteboard.

It was concluded that, in general, the vast majority of interns highly appreciated the results of organizational and educational practice in children's health and recreation facilities based on the "virtual camp" base project.

The perspective of further research is to improve the organization of organizational and educational practice of students of the first (bachelor) level of higher education of Kharkiv National Pedagogical University named after H.S. Frying pans based on taking into account the comments and wishes expressed by its participants.

Keywords: *organizational and educational practice, teacher training, competencies, flexible skills.*

Вступ. Ключовою постаттю Нової української школи є вчитель, який має стати агентом динамічних змін освітнього простору та успішно реалізовувати свою найвищу соціальну місію – навчати й виховувати школярів, впливаючи на розум і серце маленької особистості. У світлі цього реформування шкільної освіти розпочинається саме з підготовки вчителя нової формації як компетентного професіонала та духовно розвиненої, високоморальної, творчої особистості. Тому перед викладачами педагогічних університетів постає важливе завдання забезпечити підготовку саме таких шкільних педагогів.

Одним із найважливіших компонентів професійної підготовки майбутнього вчителя є організаційно-виховна практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, яка виступає зв'язуючою ланкою між теоретичним навчанням здобувачів педагогічної освіти й їхньою практичною роботою з дітьми та має широкі можливості для підвищення рівня професійної майстерності практиканта, розкриття його професійно-особистісного потенціалу. Очевидно, що в контексті висунення нових вимог до шкільного педагога виникає потреба в пошуку принципово нових шляхів організації цієї практики.

Як встановлено на основі аналізу наукової літератури, ученими були висвітлено такі окремі аспекти організації та проведення педагогічної практики, як-от: обґрунтовано загальнотеоретичні засади її реалізації (В. Андрущенко, І. Бех, В. Кремень та ін.); проаналізовано суть та змістове наповнення професійної компетентності вчителя (В. Бондар, О. Дубасенюк, О. Пометун, С. Сисоєва та ін.); проаналізовано суть, організацію та зміст різних видів педагогічної практики майбутніх учителів (Т. Діденко, С. Кара, О. Матвієнко, О. Савченко та ін.), проаналізовано змістовно-методичне забезпечення її здійснення (О. Замятна, Н. Казакова, Н. Уйсімбаєва та ін.). Указані науковці внесли значний внесок у вирішення проблеми проведення педагогічної практики майбутніх учителів. Проте динамічні зміни реальності, надзвичайні обставини, в яких функціонує сьогодні вища школа, зумовлюють пошук якісно інших підходів до організації цієї практики.

Мета та завдання. Мета статті – презентувати авторський досвід реалізації практичної підготовки онлайн здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі базис-проєкту «Віртуальний кемп».

Методи дослідження. У процесі проведення дослідження використовувалися такі наукові методи, як-от: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення – для виявлення найбільш ефективних методів, прийомів, форм технологій проведення літньої організаційно-виховної практики в онлайн режимі; анкетування, бесіди – для уточнення поглядів практикантів стосовно запропонованої методики здійснення цієї практики й її вдосконалення.

Результати. Проходження організаційно-виховної практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ХНПУ імені Г.С.Сковороди здійснюється кафедрою освітології та інноваційної педагогіки та регламентується «Положенням про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди» (Polozhennya pro provedennya praktyk zdobuvachiv pershoho (bakalavrskoho) ta druhoho (mahisterskoho) rivniv vyshchoyi osvity KHNPU imeni H. S. Skovorody, 2022).

Так, із метою здійснення аналізу проходження практики, виявлення гнучких навичок у здобувачів-практикантів, а також для організації зворотного зв'язку викладачами кафедри освітології та інноваційної педагогіки було проведено анкетування. Для цього було розроблено анкету, створену у Google формі, та розміщено її на інтерактивній дошці Padlet. Так, здобувачам вищої освіти факультету іноземної філології та українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф.Квітки-Основ'яненка (спеціальність 014 – Середня освіта) після завершення терміну проходження практики було запропоновано перелік відкритих запитань, а також таких, які передбачали множинний вибір надання відповіді.

У таблиці наведено питання запропонованої анкети, що передбачали множинний вибір надання відповіді.

Таблиця 1

Питання анкети з множинним вибором відповіді

№ п/п	Кількість респондентів	Зміст питання	Можливі варіанти відповідей
1	118	Який формат дистанційної взаємодії з методистами і викладачами Ви вважаєте найзручнішим?	<ul style="list-style-type: none"> • онлайн-конференції; • чат у Viber, Twitter, Telegram; • електронна пошта і телефонний режим індивідуальної взаємодії з методистами і одно-групниками; • інтерактивні платформи

2	115	В яких формах навчальної взаємодії у середовищі однокласників Ви брали участь під час організаційно-виховної практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку?	<ul style="list-style-type: none"> • колективні творчі справи; • розробка виховних заходів; • підготовка звітної документації; • створення та розміщення презентацій, відеоматеріалів на інтерактивній дошці
3	117	Назвіть, які перешкоди Ви відчували під час проходження літньої педагогічної практики у дистанційному форматі	<ul style="list-style-type: none"> • відсутність методичної літератури; • недостатність інформації на сайтах літніх дитячих таборів; • відсутність живого спілкування; • складність у оформленні звітної документації; • інше
4	115	Укажіть, яких гнучких навичок бракувало Вам як студенту-практиканту для успішного проходження літньої педагогічної практики	<ul style="list-style-type: none"> • здатність до застосування творчого підходу у плануванні виховної роботи; • здатність до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії дітей у колективі; • здатність до розв'язання конфліктних ситуацій; • здатність до командної роботи, орієнтування її на кінцевий результат.
5	116	Визначте, які гнучкі навички потребують удосконалення для успішного виконання програми літньої педагогічної практики і звітування	<ul style="list-style-type: none"> • навички комп'ютерної грамотності, які дозволяють використовувати більш широкий перелік програм для оформлення документів і виконання творчих завдань; • навички цифрової культури (правила використання з навчальною метою листування, чатів, використання Google-диск, Google-форми, психо-лого-педагогічний аналіз сторінок у соцмережах); • уміння опосередкованого психолого-педагогічного спостереження й аналізу; • уміння зацікавити вихованців у дистанційному спілкуванні за допомогою прийомів мовної поведінки; • навички самоорганізації й самоконтролю; • інше

На основі аналізу отриманих результатів проведеного анкетування зроблено висновок про те, що затребуваним форматом дистанційної взаємодії з методистами і викладачами практиканти вважають: ведення чату в різноманітних мобільних сервісах (Viber, Twitter, Telegram) – 89,5 %,

проведення онлайн-конференцій – 52,6 %, спілкування з методистами й одногрупниками за допомогою використання електронної пошти і телефону – 10,5%; комунікація на інтерактивних платформах – 42,1%.

Рис. 1 Результати щодо визначення практикантами оптимального для них дистанційного формату взаємодії

Отже, практиканти надають перевагу у взаємодії з методистами і викладачами мобільним сервісам, а саме – створенню чатів у Viber, Twitter, Telegram. Це можна пояснити тим, що організація процесу навчання з використанням мобільних додатків та сервісів має такі переваги, як-от:

- постійна доступність викладача щодо комунікативного контакту зі здобувачами освіти;
- доступність методичних матеріалів у будь-який зручний для людини час;
- самостійно обраний, оптимальний для практиканта темп роботи;
- гнучкість і зручність режиму квазіпрофесійної діяльності;
- проектування й реалізація індивідуальної освітньої траєкторії для кожного практиканта;
- можливість розкриття й подальшого розвитку особистісного потенціалу кожного майбутнього вчителя;
- здійснення практикантом самостійного контролю за перебігом власної квазіпрофесійної діяльності та взяття на себе відповідальності за її поточні й кінцеві результати;
- можливість дієвого контролю часових та фінансових витрат на навчання здобувачів;
- створення приватного контенту тощо (Sobchenko, 2021).

Аналіз результатів анкетування засвідчує, що активність практикантів під час проходження літньої педагогічної практики в середовищі однокласників через участь у різноманітних формах навчальної взаємодії розподілилася таким чином: організація та проведення колективних творчих справ – 78,9 %; розробка планів виховних заходів – 68,4 %; підготовка звітної документації – 52,6 %; створення й розміщення презентацій, відеоматеріалів на інтерактивній дошці – 57,9 %.

Рис.2 Результати навчальної взаємодії студентів-практикантів

Отже, можна підсумувати, що практиканти досить активно взаємодіяли між собою під час організації та проведення різноманітних форм роботи, проте підготовка колективної творчої справи сприяла прояву ними найвищої активності, тобто виявилася оптимальним та продуктивним видом колоборації. Це можна пояснити тим, що колективна творча справа відбувалася в кілька етапів, а саме – від попереднього планування до етапу коригування, вона має чіткий алгоритм дій та сприяє розвитку особистості й зростанню її пізнавальної активності (Tverdokhlib, 2017). Під час вивчення курсу «Загальна педагогіка» здобувачі освіти оволоділи методикою підготовки та проведення колективних творчих справ, а під час практики – продемонстрували набуті знання та проявили необхідні гнучкі навички.

Зазначимо, що метою проведеного анкетування було також виявлення перешкод, труднощів, бар'єрів, які відчували здобувачі філологічних спеціальностей під час проходження літньої педагогічної практики в дистанційному форматі. Аналіз результатів дав підстави стверджувати, що жоден дистанційний формат не замінить живого спілкування офлайн (цей факт відмітили 84,2 % опитаних респондентів). Серед типових труднощів практиканти назвали такі: недостатність інформації на сайтах дитячих літніх

таборів – 26,3 %, відсутність методичної літератури – 10,5 %, інше – 5,3 %. Слід уточнити, що під рубрикою «інше» вони найчастіше мали на увазі нестійкий зв'язок у мережі Інтернет або взагалі його тимчасову відсутність. Адже під час введення в Україні воєнного стану у зв'язку з початком повномасштабної російсько-української війни частина практикантів, опинившись у різних складних життєвих обставинах, не мали повноцінного доступу до мережі Інтернет.

На основі аналізу результатів проведеного анкетування також встановлено, що практикантам для успішного проходження літньої педагогічної практики в дистанційному форматі, а саме – для виконання програми практики та звітування, бракувало певних гнучких навичок, як-от: здатності до застосування творчого підходу у плануванні виховної роботи – 21,1%, спроможності до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії дітей у колективі – 36,8 %, здатності до розв'язання конфліктних ситуацій – 31,6 %, умінь командної роботи, орієнтування її на кінцевий результат – 31,6 %. На рис.3 отримані результати представлено у вигляді діаграми.

Рис.3 Результати опитування щодо бракування гнучких навичок для успішного проходження практики

Отже, результати опитування дозволяють зробити висновок, що всі зазначені гнучкі навички у практикантів розвинуті недостатньо й потребують подальшого вдосконалення. Очевидним є також такий факт: оскільки здобувачі третього курсу під час навчання всі виробничі практики проходили в дистанційному форматі (спочатку через пандемію коронавірусу, потім – через введення в Україні воєнного стану), вони не мають напрацьованого практичного

досвіду організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії дітей у колективі, у них неформована здатність до розв'язання конфліктних ситуацій тощо. Проте, нинішні реалії стану системи освіти в Україні та низка внутрішніх і зовнішніх чинників, які впливають на реалізацію освітнього процесу, указують на перспективи розвитку саме дистанційної форми навчання у закладах освіти всіх рівнів, у тому числі й проходження всіх видів практик у закладах вищої педагогічної освіти.

За даними анкетування щодо виявлення гнучких навичок, які потребують удосконалення для виконання програми літньої педагогічної практики і звітування, практиканти відзначили такі: навички комп'ютерної грамотності, які дозволяють використовувати більш широкий перелік програм для оформлення документів і виконання творчих завдань – 26,3 %, навички цифрової культури (правила використання з навчальною метою листування, чатів, використання Google-диску, Google-форми, психолого-педагогічний аналіз сторінок у соцмережах) – 5,3 %, уміння опосередкованого психолого-педагогічного спостереження й аналізу – 78,9 %, уміння зацікавити вихованців у дистанційному спілкуванні за допомогою прийомів мовної поведінки – 78,9 %, навички самоорганізації й самоконтролю – 73,7 %, інше – 11,7 %. Під рубрикою «інше» студенти вказали, що не виявили в себе таких гнучких навичок, які потребують вдосконалення, оскільки вважають, що мають достатньо розвинуті всі зазначені гнучкі навички. На рис. 4 представлено ці результати у вигляді діаграми.

Рис. 4 Гнучкі навички, що потребують вдосконалення для виконання програми літньої практики і звітування

На підставі даних діаграми можна зробити висновок про те, що, на думку практикантів, подальше навчання в закладі вищої освіти має бути спрямоване на розвиток таких гнучких навичок, як-от: уміння опосередкованого психолого-педагогічного спостереження й аналізу, уміння зацікавити вихованців у дистанційному спілкуванні за допомогою прийомів мовної поведінки, навички самоорганізації й самоконтролю. На цій проблемі викладачам слід акцентувати увагу та вирішувати її на теоретичних та практичних заняттях з обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін. Причому особливу увагу викладачі мають приділяти розвитку мотивації майбутніх фахівців (Tkachov, Tkachova, Tkachov, 2020).

Серед наданих пропозицій здобувачів-філологів щодо оновлення програми літньої педагогічної практики та її удосконалення можна виокремити такі, як-от:

- запрошення дітей для проведення виховних заходів в онлайн форматі, використовуючи Zoom-конференції;
- доєднання практикантів до діючого літнього табору онлайн;
- організація живого спілкування між учасниками;
- практикування організаційної роботи (імітація співпраці вожатих із керівництвом табору: загальні заходи, наради, збори);
- надання можливості розглядати реальні конфліктні ситуації з батьками дітей;
- надання більш чіткої інформації про результат роботи студента-практиканта (зразки, шаблони звітної документації);
- залучення всіх практикантів до більш динамічної активності, ніж передбачено програмою літньої педагогічної практики;
- надання можливості здобувачам самостійно обирати й реалізувати власні запропоновані завдання практики на кожен тиждень;
- здійснення поділу практикантів на малі групи для виконання запропонованих завдань літньої педагогічної практики.

Відзначимо, що всі пропозиції, запропоновані здобувачами-практикантами, обговорюються на засіданнях кафедр філологічних факультетів і педагогічних кафедр і, за можливістю, передбачається внесення певних коректив до змісту робочої програми й організації літньої педагогічної практики в дистанційній формі.

Вважаємо за доцільне розглянути більш детально зміст завдань, передбачених робочою програмою педагогічної літньої практики та проаналізувати їх виконання здобувачами-практикантами. Слід зазначити, що для зручності та забезпечення ефективної навчальної взаємодії між усіма

учасниками освітнього процесу було створено чати у меседжері Telegram та розміщено на інтерактивній дошці Padlet організаційні питання проведення літньої педагогічної практики.

Так, організаційно-виховна практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку передбачала виконання здобувачами-практикантами таких завдань:

- звіт про знайомство з нормативними документами ДЗОВ;
- звіт про ознайомлення з матеріально-технічною базою ДЗОВ;
- характеристика вікової категорії дітей;
- 2 методики виявлення лідера та стосунків між дітьми в колективі;
- розробка плану-конспекту виховного заходу для загону;
- план конспект КТС для табірної зміни;
- розробка 5 ігор;
- вибір назви загону, його емблеми, пісні;
- створення план-сітки загону;
- вирішення 3-х конфліктних ситуацій.

Відзначимо, що впродовж усього терміну проходження практики (4 тижні) щотижня практиканти-філологи на створеній інтерактивній дошці (<https://padlet.com/viktoriyagorbatyuk/ory1sriyj36cqmvz>) розміщували звіти про виконання відповідних завдань. Так, робота першого тижня віртуального літнього табору передбачала виконання таких завдань: вибір назви загону, його емблеми, речівки, пісні, створення план-сітки, розробка «кейсу крутого адміна» і «фінансового кейсу». На рис. 5 на дошці Padlet наведено приклад виконання завдань першого тижня літньої педагогічної практики віртуального кемпу «Мрія», загону «Калинята» (студенти-практиканти українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка 32 СО групи).

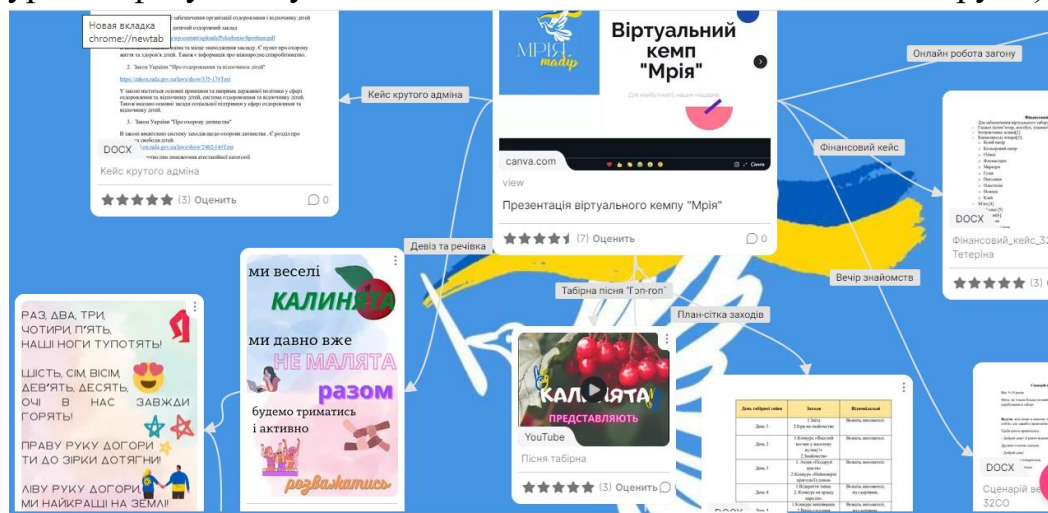

Рис. 5 Результати виконання завдань першого тижня літньої педагогічної практики (віртуальний кемп «Мрія», загін «Калинята»)

Всі студенти-практиканти розміщували виконані завдання за кожний тиждень проходження практики. Наприклад, на рис. 6 представлено реалізацію плану-сітки віртуального кемпу «Нації проміння» загону «Козачата» (студенти-практиканти українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основяненка 33 СО, 3Р групи).

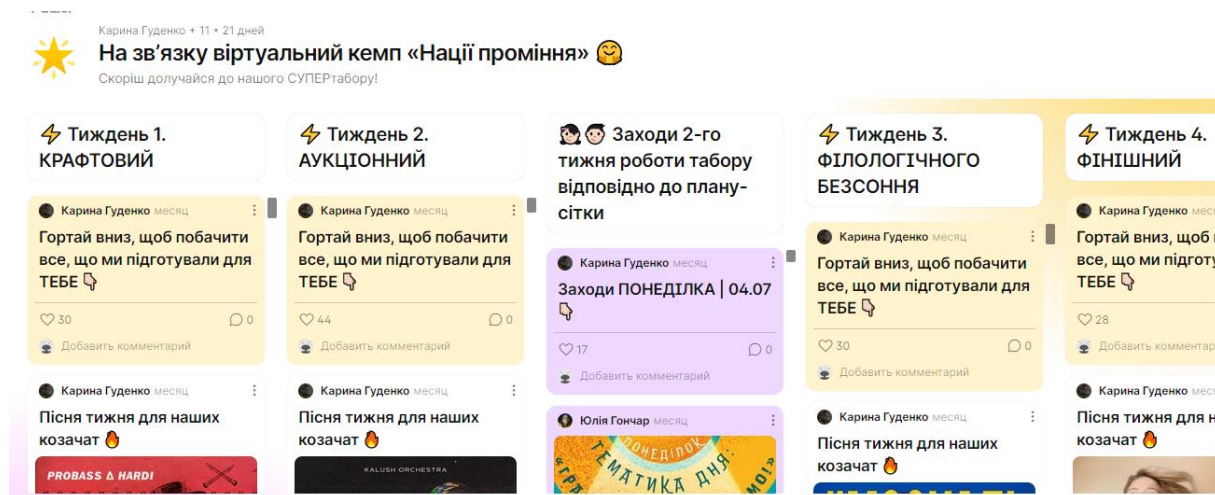

Рис.6 Реалізація плану-сітки віртуального кемпу «Нації проміння» загону «Козачата»

Зазначимо, що, стимулюючими та мотивуючими чинниками для практикантів на успішне проходження практики й досягнення якісного результату, були виставлені вподобайки, написані коментарі після аналізу презентованих завдань на інтерактивній дошці Padlet від усіх учасників, що підтримувало пізнавальний інтерес учасників, породжувало між ними здорову конкуренцію, сприяло розвитку таких гнучких навичок як-от:

- креативність;
- гнучкість мислення;
- взаємодія з людьми;
- вирішення комплексних завдань;
- критичне мислення;
- цифрові навички;
- емоційний інтелект тощо.

Варто також зауважити, що досить креативно студенти 33 групи факультету іноземної філології підготували та презентували в межах реалізації плану-сітки загону такі майстер-класи, як: «Плетіння кільця з бісеру», «Виготовлення виробів з паперу», «Плетіння атласними стрічками», «Виготовлення паперового антистресу», «Малювання кавою», «Приготування м'яса на вогнищі» тощо.

Значний інтерес у решти учасників викликав розроблений студентами 32 СО українського мовно-літературного факультету чек-лист для вожатого, що включав такі пункти:

1. Розкривай індивідуальні здібності кожної дитини.
2. Навчай вчитися новому.
3. Будь мотиватором та джерелом цікавого.
4. Давай дитині свободу, не виконуй щось замість неї.
5. Розвивай адекватну самооцінку, підтримуй дитину у складні моменти.
6. Створи дружнє середовище.
7. Розкажи дитині про правила поведінки у таборі.

Варто також відзначити, що студенти 31 групи факультету іноземної філології склали гімн китайською мовою для віртуального кемпу «Happy China», створили для нього оригінальну мапу, ігротеку тощо.

Цікавим та корисним досвідом для практикантів був перегляд майстер-класів спеціалістів комунальної установи Дергачівського інклюзивно-ресурсного центру «Без меж» (<http://bezmezh.zzz.com.ua/>) для дітей з особливими освітніми потребами. Студенти ознайомилися з досвідом роботи центру, проаналізували та написали схвальні відгуки.

Обговорення. Проведене дослідження підтверджує висновки науковців про необхідність пошуку нових шляхів щодо організації педагогічної практики в сучасних реаліях. Порівняно з попередніми працями, у статті представлено авторський підхід до проведення організаційно-виховної практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку на основі базис-проєкту «віртуальний кемп».

Висновки. Отже, можна підсумувати, що проведення указаної практики на основі базис-проєкту «віртуальний кемп» передбачало виконання практикантами різних завдань, що вимагали знайомство майбутніх педагогів з нормативними документами ДЗОВ та його матеріально-технічною базою, прояву засвоєних психологічно-педагогічних знань та умінь під час виконання професійно орієнтованих завдань, прояву креативного мислення у процесі пошуку відповідей на завдання творчого характеру. Загалом, переважна більшість практикантів високо оцінили результати організаційно-виховної практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку на основі базис-проєкту «віртуальний кемп». У подальшому передбачається вдосконалити організацію цієї практики на основі врахування висловлених її учасниками зауважень та побажань.

ЛІТЕРАТУРА

Положення про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди. [Електронний

ресурс].

URL:

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pro_provedenya_praktyk.pdf

Sobchenko T. Choice of blended learning models for higher pedagogical education students. Physical and Mathematical Education. 2021. Issue 2 (28). P. 17–21. DOI 10.31110/2413-1571-2021-028-2-003

Ворожбіт-Горбатюк В. В., Борисенко Н. О., Кежань Се. Інформаційно-комунікаційна компетентність педагога як ресурс партнерства. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2022. № 52.

Твердохліб Т.С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: нав. метод. посіб. Харків. ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2017. 154 с.

Ткачов С. І., Ткачова Н. О., Ткачов А. С. Шляхи підвищення рівня навчальної мотивації студентів на лекційних заняттях з педагогіки. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. Класич. приват ун-ту Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 70. Т. 4. С. 151-155

REFERENCES

Polozhennia pro provedennia praktyk здобувачів першого (bakalavrskoho) та другого (mahisterskoho) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди. (2021). [Position about realization of practices of bread winners of the first (bachelor) and second (master's degree) levels of higher education of ХН ПУ of the name of H. S. Skovoroda]. [Elektronnyi resurs]. URL:

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pro_provedenya_praktyk.pdf (in Ukrainian)

Sobchenko, T. (2021). Choice of blended learning models for higher pedagogical education students. Physical and Mathematical Education. 2021. Issue 2 (28). P. 17–21

Vorozhbit-Horbatiuk V. V., Borysenko N. O., Kezhan Se. (2022). Informatsiino-komunikatsiina kompetentnist pedahoha yak resurs partnerstva. [Information communication competence of the teacher as a resource of partnership]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. № 52. (in Ukrainian)

Tverdokhlib, T.S. (2017). Pedagogichna maisternist klasnoho kerivnyka v orhanizatsii vykhovnoi roboty. [Pedagogical mastery of the class teacher in the organization of educational work]: nav. metod. posib. Kharkiv. KhNPU imeni H.S.Skovorody 154 s. (in Ukrainian)

Tkachov, S. I., Tkachova, N. O., Tkachov, A. S. (2020). Shliakhy pidvyshchennia rivnia navchalnoi motyvatsii studentiv na lektsiinykh zaniattiakh z pedahohiky [Ways to increase the level of educational motivation of students in lectures on pedagogy]. Pedagogika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh: zb. nauk. pr. Klasych. pryvat un-tu Zaporizhzhia : KPU, Vyp. 70. T. 4. S. 151-155(in Ukrainian)

Інформація про авторів:

Собченко Тетяна Миколаївна: ORCID:

<http://orcid.org/0000-0002-9213-5556>

доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна, 61166
e-mail: sobchenkotetyana79@gmail.com

Information about the authors:

Sobchenko Tetyana Mykolaivna: ORCID:

<https://orcid.org/0000-0002-9213-5556>,

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor Department of the Educology and Innovative Pedagogy H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine 61166

e-mail: sobchenkotetyana79@gmail.com

Ворожбіт-Горбатюк Вікторія Вікторівна:

ORCID: [http:// orcid.org/0000000251389226](http://orcid.org/0000000251389226),

доктор педагогічних наук, професор, магістрантка факультету соціальних і

Vorozhbit-Gorbatiuk Viktoriia

Viktorivna:

ORCID: [http:// orcid.org/0000000251389226](http://orcid.org/0000000251389226),

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,

поведінкових наук Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна, 61166

e-mail: gorbatykvv@ukr.net

Ткачов Артем Сергійович:

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-4488-146>,

доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової і професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна, 61166

e-mail: tkachas2016@ukr.net

Master of the Faculty of Social and Behavioral Sciences H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine 61166

e-mail: gorbatykvv@ukr.net

Tkachov Artem Stuhiiivych :

ORCID: [http://orcid.org/0000-0002-4488-](http://orcid.org/0000-0002-4488-146)

146, Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor Department of the Primary and professional education H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine 61166

e-mail: tkachas2016@ukr.net

Цитуйте цю статтю як: Собченко Т. М., Ворожбіт-Горбатюк В. В., Ткачов А. С. Організаційний концепт реалізації практичної підготовки онлайн здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі базис-проєкту «віртуальний кемп». *Теорія та методика навчання та виховання*. 2022. № 53. С. 98–112.

DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2022.53.09>

Дата надходження статті до редакції: 27.09.2022

Стаття прийнята до друку: 15.10.2022